

FINSKA MOSSKULTURFÖRENINGEN UTVIDER VIRKSOMHETEN.

Som direktør for Finska Mosskulturföreningen og leder av Mosskulturföreningens forsøksstasjon i Leteensuo, er ansatt agr. dr. Y r j ö P e s s i.

Den nye direktør er født i 1926, ble student i 1946, agr./forst.kand. 1951 og tok den landbruksvitenskapelige doktorgrad i 1956. Fra 1951 til 1957 var dr. Pessi direktør for Frostforsøksstasjonen i Pelsonsuo.

Mosskulturföreningens kontorer som før var i Helsingfors er nå flyttet til Leteensuo, og hele virksomheten drives i samband med forsøksstasjonen. Fra og med 1957 har föreningens statsstøtte blitt økt betydelig, noe som har medført en forbedring av arbeidsmulighetene.

Finska Mosskulturföreningens adresse er Leteensuo, Finnland.

SKAL BEITEDYRA HELT VEKK FRA SKOGEN?

Under årsmøtet i Norges landbruksvitenskapelige forskningsråd la forskningsstipendiatene Håkon G r a f f e r og Kristian B j o r fram en del foreløbige resultater av undersøkelsene over beite i skogsmark. Arbeidet, som finansieres av forskningsrådet, er delt slik at Beiteforsøksgården Apelsvoll undersøker avling og avdrått mens Det norske Skogforsøksvesen konsentrerer seg om å undersøke beitingens virkning på skogen.

Forskningsstipendiat Graffer pekte mellom annet på at det er stor variasjon i beitetida på de 26 feltene som er anlagt over Østlandet og Trøndelags skogtrakter og i kyststrøkene fra Aust-Agder til Helgeland. Variasjonene skyldes dels at det er for lite beite til sammenhengende beitetid på feltene, og dels at enkelte har så rikelig med beite i skogen at det ikke er vanlig med sterk beiting.

Stor variasjon.

Det er også stor variasjon i avdråtten, dels p. g. a. ulik beitekvalitet, og dels fordi det mest går høstbære kyr på enkelte beiter, eller at de dyra som mjølker mest blir tatt ut av feltet før.

Den største mjølkemengden er fra feltet i Adal, med 9,7 kg mjølk pr. ku og dag i beitetida. Her ble det gitt 11 % tilskottsfor. Dette feltet har også det beste årsresultatet (1957) med 11,1 kg mjølk i middel pr. ku og dag i beitetida. Belegget var 4 kyr i 78 dager, disse hadde en kalvingstid i oktober—desember 1956 og februar—mars i 1957.

Avlingene varierer.

Avlingene pr. dekar skogsbeite varierer naturligvis mye og henger sammen med beitekvalitet og beitebelegg. I middel har dyra tatt 3.3 förenheter pr. dekar på feltet i Alvdal og over 16 förenheter på feltene i Gausdal og Nore. Alvdalsfeltet ligger på skrinn furumark, feltene i Gausdal og Nore må nærmest karakteriseres som hamnehager. Avlingene for de andre feltene ligger mellom disse.

Undersøkelsene omfatter også beite med sau, og Graffer nevnte her mellom annet at enkelte felter ga opp i 90 gram tilvekst pr. dag for voksne sauer og 150—160 gram pr. dag for lam. Avlingene pr. dekar er jevnere for feltene med sau enn for de med ku, og ligger jevnt over også noe høyere.

Foredragsholderen kom også inn på de forskjellige beiteplantene og sa mellom annet at det ikke alltid er lett å si hvilke som er de viktigste da dyra både tar gras, urter, lyng og lauv. Engkvein er vel den vanligste og viktigste på skogsmark, men ellers finner en som regel smyle, sølvbunke, gulaks, rapp- og svingelarter, starrarter og mange urter. Belgplanter er det ikke mye av, men en finner til dels kvitkløver.

Skogsbeite for dårlig til kravfulle dyr.

Forskningsstipendiat Graffer nevnte til slutt at skogsbeite har mindre betydning i dag enn for en mannsalder siden og at det er for dårlig til kravfulle dyr.

— Men i enkelte strøk er skogsbeite vanlig nyttet og der produksjonen er mindre intensiv og kanskje vesentlig skjer for å dekke eget behov vil de svært ofte skaffe underhold til dyra. Hvis utviklingen i husdyrholdet fortsetter som i seinere tid er det grunn til å anta at skogsbeitets andel i sommerfôringa vil avta ytterligere.

Beitingens virkning på skogen.

Forskningsstipendiat Kristian Bjør ga en orientering om den forstlige siden ved undersøkelsene og pekte på at beitingens virkning på foryngelsen er utført på snauflater innenfor hvert beitefelt. En del av flatene er fredet for beite slik at de ulike forsøksledd kan anlegges både på beitet og ubeitet mark.

Ett av dem tar sikte på å klarlegge beitingens virkning ved frøspiring og frøplanteutvikling. På marker med lette gjenvekstvilkår ble resultatet best på fredet mark. Felter med vanskelige spireforhold ga så få frøplanter i det hele tatt at det ikke lot seg gjøre å slutte noe om beitingens virkning, annet enn at det var andre utenforliggende faktorer som begrenset spiremulighetene.

Beitingens virkning på litt større planter (to-åringer, 8—10 cm ved utplantning) var sterkt varierende etter de lokale forhold. Der konkurransen med annen vegetasjon var den begrensende faktor, kunne beitingens nyttige sider iblant være i overvekt, slik at avgangen ble størst på fredet mark, men oftest var forholdene slik at beiteskadene dominerte over gavnlige sider ved beitingen.

Større tråkkskader etter storfe.

Resultatene for plantninger med 3- eller 4-årige, omskolte planter viste at avgangen ble størst på beitet mark. De omtalte feltene ligger ikke på så gode boniteter at ugrasrydding er vanlig brukt til hjelp for plantene. Disse sto derfor temmelig sterkt i kampen med annen vegetasjon. Avgangsprosenten var på storfefeltene i middel 15 %

høyere på beitet mark mens sauefeltene bare hadde 8 % høyere avgang der. Også tråkkskadene på levende planter er vesentlig større etter storfe. Bittskadene kommer først for alvor inn i bildet når det skorter på de vanlige beitevekster som på spesielt magre beiter eller ved ekstreme beitetider.

Norges landbruksvitenskapelige forskningsråd har et eget utvalg som leder og koordinerer disse undersøkelsene. Feltene er oppmålt og kartlagt etter et linjenett med 50 m avstand og skogtype og beiteverdi er notert etter disse linjene. Etter linjenettet er det tatt en vanlig 20 % linjetakst av skogen på feltene og en jordbunnsundersøkelse. I det hele er det lagt ned et omfattende og stort arbeid på å karakterisere feltene så omhyggelig som mulig. Undersøkelsene ble satt i gang i 1951 og skal etter planen fortsette til 1962.

LOT

NYE MEDLEMMER I 1958.

Livsvarige:

Aspjøt, Petter, bonde, Bjerkelia p.å.
 Aust-Agder landbrukselskap, Arendal (tidl. årsbetalende).
 Borge kommune, Bøstad.
 Brønnøy jordstyre, Brønnøysund.
 Klepp jordstyre, Kleppe.
 Laksevåg kommune, Laksevåg pr. Bergen.
 Ringen, Helmer, Kolbu (tidl. årsbetalende).
 Skånland kommune, Evenskjer.
 Stavanger Elektro-Staalverk A/S, Jørpeland (tidl. årsbetalende).
 Sømna kommune, Vik i Helgeland (tidl. årsbetalende).
 Time kommune, Bryne.
 Ytre Sandsvær kommune, Hostveit.
 Øvre Sandsvær kommune, Skollenborg.

Arsbetalende:

Brandval jordstyre, Roverud.
 Buksnes jordstyre, Leknes i Lofoten.
 Busch, Torolf, kontorassistent, Terråk.
 Compagnie Nord Africaine de l'Hyperphosphate Réno, Paris, Frankrike.
 Drevja jordstyre, Drevja.
 Edvardsen, Andr., småbruker, Ballangen.
 Edvardsen, Erling, bureiser, Øyvågen.
 Erdal, Ola, herredsaagronom, Eivindvik.
 Eriksen, Edvard, lærer, Hustad.
 Frogn jordstyre, Drøbak.
 Furuhovde, Roy, herredsaagronom, Glein.
 Gjestal jordstyre, Ålgård.
 Gladheim, Anton, bonde, Vormsund.